

GUÍAS DE CULTIVO

ECOLÓXICO

#11

**CULTIVO DO
REPOLO**

TÉCNICAS, ASOCIACIÓNS
E CONTROL DE PRAGAS

Características do cultivo do repolo

Condições climáticas

O repolo desenvólvese mellor en climas frescos e temperados, como os de Galicia.

- **Temperatura:** O repolo crece mellor a temperaturas entre 15 e 20°C. Temperaturas superiores a 25°C poden inducir o florescemento prematuro (*bolting*) e afectar a calidade da cabeza.
- **Humidade:** Requere unha humidade adecuada e constante para un bo desenvolvemento. A falta de humidade pode provocar estrés hídrico, mentres que o exceso pode causar problemas de podremia.
- **Luz:** Prefire exposición solar plena, con un mínimo de 6 horas de sol directo ao día para un crecemento óptimo.

Requerimentos do solo

- **Tipo de solo:** O repolo require solos ricos en materia orgánica e ben drenados. Solos compactos ou pesados poden afectar o desenvolvemento das raíces e a formación das cabezas.
- **pH:** O pH ideal do solo está entre 6,0 e 7,5. Solos moi ácidos ou alcalinos poden reducir a dispoñibilidade de nutrientes e afectar o crecemento.
- **Fertilidade:** Incorporar materia orgánica como compost ou esterco ben descomposto antes da plantación mellora a fertilidade do solo e proporciona nutrientes necesarios para o crecemento do repolo.

Épocas de plantación

A época de plantación é crucial para garantir unha boa colleita de repolo, adaptada ás condicións climáticas de Galicia.

Plantación de primavera

- **Época:** De febreiro a abril, en semillero, e de abril a maio para a plantación en campo.
- **Colleita:** De agosto a outubro, dependendo da variedade e das condicións climáticas.

Plantación de verán

- **Época:** De xullo a agosto para variedades de colleita tardía.
- **Colleita:** De novembro a xaneiro.

Métodos de plantación

- **Sementeira:** A sementeira pode realizarse en semilleiros, e as plántulas deben ser transplantadas ao campo cando teñan entre 4 e 6 semanas.
- **Profundidade:** As sementes deben ser plantadas a unha profundidade de 0,5 cm en semilleiro.
- **Espazamento:** As plántulas deben ser transplantadas a uns 40-50 cm entre plantas e a 60-80 cm entre fileiras, dependendo da variedade e do tamaño das cabezas.

Marcos de plantación

O espazamento adecuado e o marco de plantación son fundamentais para un cultivo óptimo.

- **Espazamento entre plantas:** 40-50 cm para permitir un desenvolvemento adecuado das cabezas e facilitar o traballo no campo.
- **Espazamento entre fileiras:** 60-80 cm para permitir o acceso durante a mantención e a colleita.

Asociacións beneficiosas

A asociación de cultivos pode mellorar a saúde das plantas e a produtividade, ademais de controlar pragas e enfermidades.

- **Cebolas e allos:** Plantar cebolas e allos perto de repolo pode repeler pragas como a mosca da col e o pulgón.
- **Enxofre e romanescu:** O enxofre e o romanescu son boas asociacións para o repolo, xa que tamén pertencen á mesma familia (Brassicaceae) e melloran a saúde do solo.

- **Zanahorias e rabanetes:** As zanahorias e os rabanetes son boas compañeiras para o repolo, xa que non compiten co espazo e poden reducir a presenza de malas herbas.

Evitar: Non plantar repolo preto de outras brassicáceas (como coles e coliflor) para evitar a competencia por nutrientes e a propagación de enfermidades.

Control de pragas e enfermidades

O control ecolóxico é fundamental para manter a saúde das plantas e minimizar o impacto ambiental.

Pragas comúns e control ecolóxico

Mosca da col (*Delia radicum*)

- **Síntomas:** Larvas que se alimentan das raíces, provocando o marchitamento e a morte das plantas.
- **Control:** Uso de mallas anti-insectos para evitar a oviposición e a rotación de cultivos con plantas non hospedeiras. A aplicación de extractos de neem tamén pode ser efectiva.

Pulgón (*Brevicoryne brassicae*)

- **Síntomas:** Colonias que se alimentan das follas, causando deformacións e debilitamento das plantas.
- **Control:** Introducción de depredadores naturais como xoaniñas e crisopas. Aplicación de xabón potásico ou aceite de neem para reducir a poboación de pulgóns.

Caterpillars e Lagartas (*Pieris spp.* e *Plutella xylostella*)

- **Síntomas:** Defoliación e danos nas follas.
- **Control:** Uso de trampas para detectar e controlar as poboacións de lagartas. A aplicación de bacillus thuringiensis pode axudar a controlar as lagartas de maneira ecolóxica.

Enfermidades comúns e control ecolóxico

Mildiu (*Peronospora parasitica*)

- **Síntomas:** Manchas amarelas nas follas que se desenvolven en áreas marróns ou negras.
- **Control:** Mellora da ventilación entre plantas e eliminación de restos infectados. Aplicación de decoccións de cola de cabalo e tratamentos con cobre ecolóxico poden ser útiles na prevención.

Podremia das raíces (*Fusarium spp.*)

- **Síntomas:** Pudrición e descomposición das raíces.
- **Control:** Uso de solos ben drenados e aplicación de fungos beneficiosos como Trichoderma para combater patóxenos no solo. Mellorar a aereación do solo tamén é esencial.

Alternaria (*Alternaria brassicae*)

- **Síntomas:** Máculas negras e deformacións nas follas e cabezas.
- **Control:** Mantemento de boas prácticas de hixiene e eliminación de restos vexetais infectados. Aplicación de cobre ecolóxico pode ser útil na prevención desta enfermidade.

Prácticas de mantemento ecolóxico

- **Rotación de cultivos:** A rotación de cultivos é esencial para evitar a acumulación de patóxenos e pragas específicas. Cambiar a ubicación do repolo cada ano axuda a manter a saúde do solo e reducir o risco de enfermidades.

- **Acolchado:** O acolchado con materiais orgánicos, como palla ou compost, axuda a conservar a humidade do solo, controlar malas herbas e mellorar a estrutura do solo.
- **Rego:** O rego regular é esencial para manter unha humidade constante, especialmente durante períodos secos. O rego por goteo é recomendable para minimizar a humidade sobre as follas e reducir o risco de enfermidades.
- **Control das malas herbas:** A eliminación manual de malas herbas e o uso de acolchado para minimizar a competencia por nutrientes e espazo.
- **Fertilización:** Aplicar compost ou esterco ben descomposto antes da plantación e durante o ciclo de crecemento para garantir un subministro adecuado de nutrientes.
- **Eliminación de restos de cultivos:** Recoller e eliminar restos vexetais despois da colleita para reducir a presenza de patóxenos no campo.

Conclusión

O cultivo ecolóxico do repolo en Galicia ofrece unha alternativa sostible que favorece a saúde do solo, a biodiversidade e a calidade dos alimentos. A través da aplicación de prácticas adecuadas para o control de pragas e enfermidades, marcos de plantación correctos e asociacións beneficiosas, os agricultores poden obter colleitas exitosas e promover unha agricultura máis respectuosa co medio ambiente. Estas prácticas non só melloran o rendemento das colleitas, senón que tamén contribúen ao desenvolvemento dunha agricultura máis sostible e resiliente en Galicia.

HORTOS URBANOS

DA DEPUTACIÓN DE LUGO

